

Omprövning enligt lagen (2004:1237) om särskild sjukförsäkringsavgift (SSAL)

Försäkringskassans ställningstagande

Försäkringskassan ska avstå från att på eget initiativ ompröva ett beslut

- om omprövningen skulle leda till en minskning av avgiften som understiger 200 kr
- om omprövningen skulle leda till en höjning av avgiften som understiger 2 500 kr

Detta gäller också omprövning som omfattar flera beslut för en arbetsgivare om omprövningen görs vid samma tidpunkt.

Bakgrund

Det finns inte några förarbetsuttalanden som ger ledning då det gäller frågan hur den aktuella bestämmelsen i 16 § andra stycket SSAL ska tillämpas. Bestämmelsen behöver därför kompletteras med ett ställningstagande avseende Försäkringskassans ambitionsnivå.

Av författningskommentaren till 16 § SSAL framgår att bestämmelserna om omprövning i möjligaste mån har utformats i nära anslutning till motsvarande bestämmelser i 21 kap. skattebetalningslagen (1997:483) samt att 16 § SSAL motsvarar 21 kap. 1 § första och andra styckena skattebetalningslagen (prop. 2004/05:21). Ledning för tolkningen av bestämmelsen i 16 § andra stycket SSAL får därför sökas i förarbetena till motsvarande bestämmelse i skattebetalningslagen.

Begreppet ”ett mindre belopp” har alltså direkt hämtats från 21 kap. 1 § tredje stycket skattebetalningslagen, som bl.a. är tillämplig på de sociala avgifter en arbetsgivare ska betala.

Bestämmelsen i 21 kap. 1 § tredje stycket motsvarar bestämmelsen i 4 kap. 7 § tredje stycket taxeringslagen (1990:324). Vid införandet av sistnämnda bestämmelse angavs i prop. 1989/90:74 följande beträffande begreppet ”mindre belopp”. Riktlinjer för skattemyndigheternas ambitionsnivå bör dras upp av RSV..... Olika felaktigheter bör behandlas olika. Så bör t.ex. följdändringar som är till den skattskyldiges fördel underlåtas endast om det rör sig om ett bagatellartat belopp, medan omprövningsbeslut som är till den skattskyldiges nackdel förutsätter att ändringen avser en tämligen betydande

felaktighet. Då bestämmelsen infördes i taxeringslagen infördes samtidigt en bestämmelse i 4 kap. 18 § taxeringslagen, enligt vilken eftertaxering får ske endast om den avser belopp av någon betydelse. I specialmotiveringen till bestämmelsen angavs att som riktmärke borde beloppet normalt röra sig om 5 000 kr taxerad inkomst.

Beloppet 5 000 kr i taxerad inkomst kan i runda tal anses motsvara ett belopp om 2 500 kr i skatt. I 1989 års penningvärde kan alltså 2 500 kr anses vara ett belopp av någon betydelse.

Mot bakgrund av ovan nämnda förarbetsuttalanden bör, för att Försäkringskassan ska underlåta att på eget initiativ göra en omprövning till arbetsgivarens fördel, den avgiftsminskning som omprövningen skulle leda till vara bagatellartad. En avgiftsminskning som understiger 200 kr bör generellt sett kunna anses som bagatellartad. För att Försäkringskassan på eget initiativ ska göra en omprövning till arbetsgivarens nackdel bör den avgiftshöjning som omprövningen skulle leda till vara tämligen betydande. Med en tämligen betydande avgiftshöjning bör kunna anses en höjning som inte är att anse som bagatellartad men ändå inte kan anses som ett belopp av någon betydelse. Med hänsyn till vad som uttalades i specialmotiveringen till 4 kap. 18 § taxeringslagen och till den penningvärdesförsämring som ägt rum sedan år 1989 bör en avgiftshöjning om minst 2 500 kr generellt sett kunna anses som tämligen betydande.

Aktuella bestämmelser

Enligt 16 § första stycket SSAL ska Försäkringskassan, om arbetsgivaren begär det eller det finns andra skäl, ompröva ett beslut i fråga om underlaget för, storleken av eller betalningsskyldigheten för den särskilda sjukförsäkringsavgiften.

Enligt 16 § andra stycket SSAL får dock Försäkringskassan avstå från att på eget initiativ ompröva ett beslut om omprövningen skulle avse endast ett mindre belopp.

Astrid Christiernsson

Birgitta Smedberg